



PRIKUPIMO PLODOVE NAŠEG RADA

Popis poljoprivrede
2024. godine

POPIS POLJOPRIVREDE 2024.

KADA SE PLANIRA SPROVOĐENJE POPISA?

Popis poljoprivrede sprovodi se
od 1. oktobra do 1. decembra 2024. godine.

ŠTA JE CILJ POPISA POLJOPRIVREDE?

Cilj Popisa poljoprivrede je da se obezbijede tačni i međunarodno uporedivi podaci o broju poljoprivrednih gazdinstava, površini ukupno korišćenog poljoprivrednog zemljišta po kategorijama korišćenja, stočnom fondu po vrstama i kategorijama, licima koja učestvuju u poljoprivrednoj proizvodnji i drugim korisnim aktivnostima, objektima za smještaj stoke, načinu skladištenja stajskog đubriva, primjeni stajskog i mineralnog đubriva, navodnjavanju, praksi upravljanja zemljištem, mašinama i opremi.

ZA KOJE ĆE SE SVRHE KORISTITI PODACI PRIKUPLJENI U POPISU?

Podaci dobijeni Popisom poljoprivrede doprinijeće stvaranju realne slike u vezi sa stanjem u poljoprivredi u Crnoj Gori, kreiranju održive agrarne politike kako bi gazdinstvo moglo bolje planirati poljoprivrednu proizvodnju.

KO ĆE BITI POPISAN POPISOM POLJOPRIVREDE?

Popisom poljoprivrede obuhvaćena su poljoprivredna gazdinstva koja imaju najmanje:

- 5000 m² korišćenog poljoprivrednog zemljišta;
- 3000 m² oranica;
- 1000 m² aromatičnog, ljekovitog i začinskog bilja, cvijeća i ukrasnog bilja, sjemena i rasada;
- 1000 m² voća, jagodičastog voća, orašastog voća, vinograda, maslinjaka, rasadnika i drugih višegodišnjih zasada;
- 100 m² plastenika;
- 100 m² pečurki;
- 10 košnica pčela;
- 1 uslovno grlo.

Popisom se neće obuhvatiti gazdinstva koja ne zadovoljavaju utvrđene kriterijume. Neće se popisati ni gazdinstva koja posjeduju zemlju, ali je ne koriste ili su je u cjelosti dali u zakup drugom gazdinstvu. Za navedena gazdinstva prikupiće se samo osnovni podaci o gazdinstvu.

NA KOJI NAČIN ĆE SE PRIKUPITI PODACI U POPISU POLJOPRIVREDE?

Podaci se prikupljaju metodom intervjua i direktno na terenu popisivači unose podatke kroz aplikativni model instaliran na elektronskim uređajima.

U slučaju da se usljed posebnih okolnosti, pod kojima se podrazumijevaju događaji ili određena stanja koja se ne mogu predvidjeti i na koja se ne može uticati, a koja ugrožavaju život i zdravlje građana i imovinu ili narušavaju poljoprivrednu proizvodnju, prikupljanje podataka se vrši prihvatljivim metodama u zavisnosti od datih okolnosti (telefonskim putem i putem e-maila).

U skladu sa međunarodnim preporukama i iz razloga što se Popisom poljoprivrede pored strukturnih podataka prikupljaju podaci i za godišnja istraživanja, najprihvatljiviji način za prikupljanje podataka jeste na elektronske uređaje. Upitnik se sastoji iz dva dijela, prvi dio upitnika sadrži 9 pitanja putem kojih će se identifikovati jedinice popisa odnosno poljoprivredna gazdinstva. Drugi dio upitnika sadrži 13 poglavlja sa ukupno 96 pitanja. Uprava za statistiku je pripremila metodologiju popisa poljoprivrede u skladu sa Zakonom o Popisu poljoprivrede za 2024. godinu (Sl. list br. 77/24).

DA LI ĆE ODGOVOR GAZDINSTVA UTICATI NA OBRAČUN POREZA, DOBIJANJE PREMIJA I SLIČNO?

Podaci prikupljeni u Popisu poljoprivrede koriste se isključivo u statističke svrhe i Uprava za statistiku ne može ustupiti drugim licima.

Podaci prikupljeni u popisu ne mogu se upotrebljavati u svrhu utvrđivanja obaveza građana i poljoprivrednih gazdinstava i ne mogu se koristiti kao dokaz za ostvarivanje prava građana i poljoprivrednih gazdinstava.

KAKO ISPITANIK/CA DA ZNA DA PODACI NEĆE BITI ZLOUPOTRIJEBLJENI OD STRANE POPISIVAČA?

Uprava za statistiku je dužna da u skladu sa Zakonom o Popisu poljoprivrede za 2024. godinu (Sl. list br. 77/24) preduzme sve mjere administrativne, tehničke ili organizacione prirode radi zaštite povjerljivih podataka prikupljenih Popisom poljoprivrede od neovlašćenog pristupa tim podacima, njihovog otkrivanja ili zloupotrebe.



LICA KOJA UČESTVUJU U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI (RADNA SNAGA)

POLJOPRIVREDNO **GAZDINSTVO** predstavlja jedinstvenu tehničko - ekonomsku jedinicu sa jedinstvenom upravom.

Nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva je lice koje je vlasnik ili korisnik (zakupac na kraći ili duži period) porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno lice koje je odgovorno za obavljanje poljoprivredne djelatnosti gazdinstva.

Lice koje donosi dnevne odluke na gazdinstvu (menadžer) je osoba koja je odgovorna za finansijske i proizvodne aktivnosti na gazdinstvu.

Lice koje donosi dnevne odluke na gazdinstvu može biti nosilac gazdinstva, ili bilo koje drugo lice (član gazdinstva, stalno zaposleni na gazdinstvu, srodnik ili nesrodnik).

Lice koje učestvuje u poljoprivrednoj proizvodnji je lice sa navršenih najmanje 15 godina starosti, koje je stalno ili povremeno angažovano na poslovima poljoprivredne proizvodnje.

Sjedište gazdinstva jeste mjesto na kome se odvija cjelokupna poljoprivredna proizvodnja ili njen glavni dio. To je obično najveća površina korišćenog poljoprivrednog zemljišta gdje se nalaze poljoprivredni objekti/zgrade namijenjeni za poljoprivrednu proizvodnju (na primjer: objekti za smještaj stoke, platenik, staklenik, hladnjača za smeštaj poljoprivrednih proizvoda). Sjedište gazdinstva se utvrđuje na osnovu izjave nosioca gazdinstva.

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA je uzgoj poljoprivrednih kultura (žitarica, krompira, mahunarki za suvo zrno, industrijskog bilja, ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja, krmnog bilja, povrća, cvijeća, ukrasnog bilja, sjemena, sadnog materijala, voća, maslina i vinove loze), uzgoj pečurki, uzgoj stoke (goveda, svinja, ovaca, koza), živine i ostalih životinja (konja, magaraca, mazgi, mula, pčela, zečeva), preradu sopstvenog grožđa u vino i sopstvenih maslina u ulje.

KORIŠĆENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE obuhvata zemljište na oranicama, površine na kojima se uzgajaju proizvodi za ishranu članova gazdinstva, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake. To može biti zemljište u vlasništvu članova domaćinstva koje nije dato u zakup, a koje gazdinstvo koristi ili obrađuje, kao i zemljište uzeto od drugih na korišćenje tj. uzeto u zakup.





MONSTAT



**UPRAVA ZA STATISTIKU
CRNE GORE**

Uprava za statistiku Crne Gore – MONSTAT je nadležno tijelo za proizvodnju zvanične statistike. MONSTAT-ova uloga kao nosioca zvanične statistike u Crnogorskom statističkom sistemu prepoznata je kod domaće i međunarodne javnosti. Kao statistički lider MONSTAT je dužan da prikupljanje podataka, obradu i diseminaciju crnogorske statistike obavlja na profesionalan, nezavisan, transparentan i visoko stručan način. Naša misija je proizvodnja statistike koja će koristiti građanima, državnim i naučno-istraživačkim institucijama, medijima i ostalim korisnicima statistike, omogućavajući im jednostavan i brz uvid u rezultate istraživanja koja sprovodimo.

Uprava za statistiku nadležni je organ za cjelokupnu pripremu, organizaciju i sprovođenje Popisa poljoprivrede na terenu. U potpunosti se stara o blagovremenom i potpunom sprovođenju Zakona o Popisu poljoprivrede za 2024. godinu (Sl. list br. 77/24).

KORIŠĆENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE

POVRŠINE NA KOJIMA SE UZGAJAJU PROIZVODI ZA ISHRANU ČLANOVA GAZDINSTVA predstavljaju površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće, masline i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjene za prodaju.

ORANICE su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu. Na oranicama se uzgajaju žita, krompir, krmno bilje, povrtarsko bilje i ostalo bilje.

PLANTAŽNI VOĆNJACI su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere. Obično su to veći zasadi voćnih stabala i jagodastih voćnih vrsta (malina, kupina, ribizla, borovnica) namijenjeni uglavnom za prodaju.

EKSTENZIVNI VOĆNJACI su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Ovdje su uključena stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicama, međama, uz puteve, stabla u voćnjaku različitih voćnih vrsta.

PLANTAŽNI VINOGRADI su površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere.

LIVADE predstavljaju zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane, bilo zasijane ili samonikle.

PAŠNJACI predstavljaju zemljište koje se koristi za ispašu stoke.



OSTALO ZEMLJIŠTE

Pod ostalim zemljištem podrazumijevaju se površine pod neobrađenim ili nekorisćenim poljoprivrednim zemljištem, površinama pod šumskim zemljištem, kao i podaci o površinama pod neplodnim zemljištem.

Pod neobrađenim poljoprivrednim zemljištem podrazumijeva se poljoprivredno zemljište koje se ranije koristilo, a u referentnom periodu se ne koristi iz ekonomskih, socijalnih i drugih razloga (u ovu kategoriju nijesu uključeni ugari).

Pod šumskim zemljištem podrazumijevaju se površine obrasle šumskim drvećem i grmljem i rasadnici šumskog drveća u okviru šume za sopstvene potrebe gazdinstva, kao i šumski objekti, putevi i sl. Pod šumskim zemljištem podrazumijevaju se i površine pod vjetrozaštitnim pojasevima, kao i goleti u okviru šume.

Pod neplodnim zemljištem podrazumijevaju se površine na kojima se ne obavlja poljoprivredna proizvodnja, kao što su: površine pod zgradama, dvorištima, putevima, kamenolomima, pješčarama, neobraslim golim zemljištem, kršem, ribnjacima, močvarama, kanalima drugim vodenim površinama.

STOČARSTVO

Popisuje se sva stoka i iskazuje se ukupan broj po vrstama i kategorijama stoke, broj grla stoke koja se gaji primjenom metoda organske proizvodnje bilo da je ona već sertifikovana ili je u prelaznom periodu sertifikacije.

U okviru poglavlja za stočarstvo prikupljaju se podaci za sledeće vrste: goveda, ovce, koze, svinje, živinu, konje, zečeve, kao i za pčele.

Objekti za smještaj stoke obuhvataju smještaj: muznih krava, ostalih goveda (sva goveda osim muzne krave), suprasne krmače, ostale svinje (sve svinje osim suprasnih krmača) i kokoške nosilje.

